

KARTA INWENTARYZACYJNA GEOSTANOWISKA

Piotr Migoń

Informacje ogólne		
Nr obiektu	066	
Nazwa obiektu (oficjalna, obiegowa lub nadana)	LEŚNA AMBONA	
Współrzędne geograficzne [WGS 84 – hddd.dddd]	Długość: 15°50'14"	Szerokość: 50°58'38"
Gmina	Świerzawa	
Opis lokalizacyjny	Grupa skalna Leśna Ambona znajduje się w obrębie Grzbietu Północnego Gór Kaczawskich, we wschodnim zakończeniu grzbietu Okola, pod kulminacją Świerków (561 m). Obiekt jest położony w odległości 230–330 m w kierunku ENE od drogi Lubiechowa – Chrośnicka Przełęcz i 2,5 km na południowy zachód od centrum Lubiechowej.	
Rozmiary (np. długość, szerokość, wysokość, powierzchnia)	Skałka zachodnia – wymiary ok. 40 x 15 m, skałka wschodnia – ok. 30 x 30 m; wysokość do 10 m.	
Charakterystyka naukowa geostanowiska		
Reprezentowana dziedzina nauk o Ziemi (np. tektonika, litologia, stratygrafia, geomorfologia)	Litologia – zieleńce Geomorfologia – rzeźba denudacyjna, formy skałkowe	
Rodzaj obiektu	Naturalne wychodnie skalne	
Litologia	Zieleniec (starszy paleozoik)	
Forma rzeźby terenu	Grupa form skałkowych	
Geneza obiektu (naturalny, antropogeniczny)	Obiekt naturalny	
Ogólny kontekst geologiczno-geomorfologiczny	Formy skałkowe znajdują się w szczytowej partii mało wyraźnej kulminacji Świerki, stanowiącej wschodnie zakończenie grzbietu Okola, zbudowanego z zieleńców. Zieleńce należą do jednostki Świerzawy – jednej z kilku wyróżnianych w obrębie kompleksu kaczawskiego i są produktem metamorfizmu podmorskich law bazaltowych, powstałych podczas inicjalnych etapów rozpadu skorupy kontynentalnej we wczesnym paleozoiku (kambr – sylur). Grzbiet Okola jest obszarem największego zagęszczenia form skałkowych w zachodniej części Gór Kaczawskich, a ich	

	powstanie jest związane z wydajną, a równocześnie przestrzennie zróżnicowaną denudacją w warunkach środowiska peryglacialnego w plejstocenie. Formy skałkowe są zbudowane z bardziej odpornych elementów w obrębie kompleksu zieleńcowego.
Opis obiektu z punktu widzenia nauk o Ziemi	Dwie skałki, oddalone o około 30 m od siebie, na północny zachód od kulminacji Świerków. Ich zwrócone w stronę zachodnią ściany dochodzą do 10 m wysokości, od strony wschodniej można łatwo wejść na górne powierzchnie skałek. Przeobrażenie bazaltowych law było na tyle silne, że pierwotna struktura skały wulkanicznej zachowała się słabo. Niemniej można miejscami dostrzec owalne fragmenty o długości rzędu 50 cm i grubości 20–40 cm, będące zdeformowanymi pozostałościami struktur poduszkowych. Zieleńce są złupkowane i pocięte gęstym systemem spękań, do których nawiązuje kanciasty kształt skałek, w tym obecność stopni i półek. Luźno zalegające bloki i głazy poniżej wskazują, że skałki są stale niszczone wskutek oddziaływań czynników atmosferycznych i zakorzeniających się w skale roślin.
Historia badań naukowych	Szczegółowe badania z zakresu geomorfologii nie były prowadzone, natomiast ogólny opis form rzeźby skałkowej w paśmie Okola został przedstawiony przez Michniewicz (2016). Pod względem geologicznym obiekt opisywany przez Narębskiego (1964), a następnie uwzględniony przez Grocholskiego i Jerzmańskiego (1975).
Wartości dodatkowe (historyczne, biologiczne)	Nie stwierdzono
Bibliografia (najważniejsze pozycje)	Grocholski A., Jerzmański J., 1975. Zabytki paleowulkanizmu na Dolnym Śląsku w świetle ochrony przyrody. Ochrona Przyrody, t. 40, s. 291–340. Michniewicz A., 2016. Skałki zieleńcowe grzbietu Okola w Górach Kaczawskich (Sudety Zachodnie). Chrońmy Przyrodę Ojczystą, t. 72, z. 3, s. 206–218. Migoń P., 2014. Atrakcje geoturystyczne Krainy Wygasłych Wulkanów. Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Kaczawskie”, Mściwojów, 100 s. Narębski W., 1964. Petrochemia law puklistych i niektóre ogólne problemy petrogenyzy spilitów. Prace Muzeum Ziemi, nr 7, s. 69–209.
Inne uwagi	Brak uwag
Stan i możliwości wykorzystania	
Możliwości wykorzystania obiektu do celów edukacyjnych	Skałki są względnie łatwo dostępnym obiektem – przykładem skał zieleńcowych budujących grzbiety Gór Kaczawskich (dojście od drogi jezdnej zajmuje około 5 minut), natomiast atrakcyjnością wizualną ustępują skałkom w najwyższej części grzbietu Okola, a struktury law poduszkowych są lepiej widoczne w innych miejscach na Pogórzu Kaczawskim (Wąwóz Myśluborski, Wąwóz Siedmicki).

Dostępność: ograniczenia, bezpieczeństwo	Brak formalnych ograniczeń dostępności
Istniejąca infrastruktura turystyczna	Brak elementów infrastruktury, obiekt jest zlokalizowany poza znakowanym szlakiem turystycznym.
Istniejące i potencjalne zagrożenia	Nie stwierdzono. Walory wizualne skałek może zmniejszać rozrost roślinności w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Dokumentacja graficzna

066_1 Zachodnia grupa skalna, z widocznymi zdeformowanymi strukturami law poduszkowych.

066_2 Dwustopniowa budowa wschodniej grupy skalnej.

066_3 Fragment wschodniej grupy skalnej, w dolnej części widoczne zdeformowane struktury law poduszkowych.